

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/534/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113211108
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113211108.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci žalobcu: Ing. MUDr. U. E., nar. XX.XX.XXXX, X. XXXX/XX, V. M., zastúpený advokátskou spoločnosťou: Pacalaj, Palla a partneri, s.r.o., Námestie SNP 3, Trnava, IČO: 36 857 548, proti žalovanej: Slovenská republika konajúca prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o zaplatenie 600,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13C 245/2013-146 zo dňa 20.03.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd žalobu žalobcu zamietol a žalovanej nepriznal právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 5 ods. 3, 4, 45 ods. 1, 2, 47 ods. 1, 49 ods. 1, 2, 57 ods. 1 písm. f) zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, § 5 ods. 1, 6 ods. 1, 2, 9 ods. 1, 16 ods. 4, 17 ods. 1, 18 ods. 1, 2, 3, 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a vecne tým, že z vykonaného dokazovania súd nemal za preukázané, že iba porušením právnej povinnosti Sociálnou poisťovňou boli vydané rozhodnutia Sociálnou poisťovňou, ktorých nezákonnosť žalobca týmto žalobným návrhom napáda a to: 1) č. 700-0930189810-GC04/10 zo dňa 28.4.2010, ktoré rozhodnutie bolo zmenené vypustením časti týkajúcej sa predpísaného príspevku na poistenie v nezamestnanosti za obdobie od 14.10.2003 do 31.12.2003, rozhodnutím č. 216682-2/2001-PB, z 14.11.2011, na základe vyhovenia protestu prokurátora č. Pd 134/11-4, zo dňa 2.11.2011 podpísaného na základe podnetu žalobcu z 18.7.2011, 2) č. 700-0911533309-GC04/09, zo dňa 18.11.2009, ktorým bolo žalobcovi predpísané penále v sume 649,73 €, ktoré rozhodnutie bolo zrušené na základe protestu prokurátora č. Pd 133/11-4, zo dňa 2.11.2011, podpísaného na základe podnetu žalobcu z 18.7.2011, rozhodnutím č. 21668-2/2001-PB, 3) č. 9040729904, zo dňa 30.9.2004, ktorým bolo žalobcovi predpísané poistné k úhrade dlžného poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie za obdobie od 07-12/2003, ktoré rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť podľa upovedomenia Okresnej prokuratúry Považská Bystrica z 20.12.2011 o spôsobe vybavenia podnetu žalobcu z 30.11.2011, pretože toto rozhodnutie nebolo žalobcovi riadne doručené, 4) č. 700-0910068904-GC04/04, zo dňa 17.11.2004, ktorým bolo žalobcovi predpísané za obdobie od 1/2004 do 6/2004 poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, na rezervný fond, ktoré rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko nebolo žalobcovi riadne doručené, podľa Okresnej prokuratúry Považská Bystrica, z 2.11.2011, o spôsobe vybavenia podnetu žalobcu z 18.7.2011, pretože súd mal za to, že tieto rozhodnutia boli vydané aj na základe porušenia právnej povinnosti žalobcu, pretože tento v zmysle § 49 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní neoznámil príslušnému živnostenskému úradu, že dňom 13.10.2003 mu uplynula platnosť udeleného povolenia na prechodný pobyt na území SR na účel podnikania, ktorý pobyt bol v zmysle § 5 ods. 3 zákona č. 455/1991 Zb. podmienkou pre prevádzkovanie

jeho živnosti ako slovenskej osoby a neoznámil mu ani zmenu bydliska, ktoré ohlásenie bolo stanovené § 45 ods. 1 zák. č. 455/1991 Zb. Súd mal ďalej za preukázané, že až listom z 15.3.2011 žalobca požiadal Obvodný úrad v Trnave, odbor živnostenského podnikania o spätnú zmenu platnosti živnostenského listu, pretože nemal povolenie na pobyt v SR od 14.10.2003 do 6.5.2005, ktorým listom v zmysle § 49 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. oznámil tomuto živnostenskému úradu túto zmenu údajov týkajúceho sa údajov na ohlásenie živnosti, teda až po vydaní všetkých rozhodnutí Sociálnou poisťovňou, ktorých predmetnou žalobou nezákonnosť napáda. Preto súd nemal za to, že škoda, ktorá mala žalobcovi vzniknúť vyplatením odmeny právnenému zástupcovi, ktorý v mene žalobcu podal podnety na príslušnú prokuratúru na základe ktorej protestov bolo zrušené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica č. 700-0930189810-GC04/10 z 28.4.2010 a čiastočne zmenené rozhodnutie Sociálnej poisťovne Považská Bystrica, č. 700-0930189810-GC04/10, z 28.4.2010, vznikla žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s konaním iba tejto Sociálnej poisťovne, ale súd mal za to, že vznikla aj v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti žalobcu tým, že neoznámil v lehote 15 dní zmenu týkajúcu sa údajov na ohlásenie živnosti a to, že mu neoznámil, že dňom 13.10.2003 mu uplynula platnosť udeleného povolenia na prechodný pobyt na území SR na účel podnikania. Súd ďalej mal za preukázané, že ďalšie dve rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica, č. 700-0910068904-GC04/01 z 17.11.2004 a č. 9040729904, zo dňa 30.9.2004, neboli zrušené pre nezákonnosť, ale boli opätovne doručované žalobcovi, z dôvodu toho, že žalobca neoznámil tejto poisťovni, že mu dňom 13.10.2003 uplynula platnosť udeleného povolenia na prechodný pobyt na území SR a že mu neoznámil aj zmenu bydliska. Súd mal ďalej za preukázané, že na základe podnetu podaného žalobcom prostredníctvom svojho právneho zástupcu zo dňa 8.8.2011, bola preukázaná zákonnosť postupu Obvodného úradu v Trnave, odboru živnostenského podnikania vo veci nevyznačenia zániku živnostenského oprávnenia žalobcu ku dňu 14.10.2003 do živnostenského registra, ktoré vybavenie podnetu bolo oznámené tomuto právnenému zástupcovi Okresnou prokuratúrou Trnava, dňa 6.10.2011, pod č.k. Pd 142/11-10, tak, že živnostenské oprávnenie žalobcu zaniklo priamo zo zákona v právnom rámci ust. § 57 ods. 1 písm. f) zákona č. 455/1991 Zb. Právnym dôvodom zániku živnostenského oprávnenia bola strata oprávnenia dotknutej osoby k prechodnému pobytu na území SR (bydliska) v danom prípade ku dňu 14.10.2003. V dotknutom čase miestne príslušný živnostenský (obvodný) úrad v Považskej Bystrici mohol a mal za povinnosť vyznačiť túto skutočnosť do živnostenského registra, preto Obvodnému úradu v Trnave, odboru živnostenského podnikania bolo podané upozornenie prokurátora na dôsledné dodržiavania ust. § 57 ods. 1 písm. f) v spojení s § 60 ods. 2 písm. j) resp. ku dňu 14.10.2003 písm. f) zákona č. 455/1991 Zb. so súčasným návrhom do živnostenského registra zapísať údaj o zániku živnostenského oprávnenia vo vzťahu k podnikateľskému subjektu - žalobcovi a to ku dňu 14.10.2003. Oznamením z 31.10.2011 Obvodný úrad Trnava, odbor živnostenského podnikania právnenému zástupcovi žalobcu oznámil, že na základe upozornenia prokurátora č. Pd 142/11-9 bol vykonaný zánik živnostenského oprávnenia žalobcu ku dňu 14.10.2003.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd nemal za preukázané, že bola preukázaná existencia škody, ktorá mala vzniknúť žalobcovi tak, ako bola odmena za zastupovanie žalobcu vyfaktúrovaná právnym zástupcom žalobcu faktúrou č. 2012025, zo dňa 20.2.2012, v zmysle § 18 ods. 1, 2, 3, zákona č. 514/2003 Z.z. titulom náhrady účelne vynaložených trov konania a to trov právneho zastúpenia ako tarifná odmena advokáta, pretože táto odmena nebola určená a vyfaktúrovaná ako tarifná odmena, ale bola vyfaktúrovaná ako zmluvná odmena a súd taktiež nemal za preukázané, že úkony za ktoré táto odmena bola vyúčtovaná a zaplatená príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 13.2.2012, súvisia s predmetom konania, pretože dátumy vypracovaných podnetov na podanie podnetov prokurátora, ktoré boli k faktúre priložené ako jej podklad, zo dňa 8.7.2011, 11.7.2011, 12.7.2011 a 29.7.2011 sa nezhodujú s dátumami podnetov na základe ktorých boli vydané predmetné protesty prokurátora alebo jeho upozornenie v predmetnej veci, pretože tieto podnety žalobcu podané prostredníctvom jeho právneho zástupcu boli zo dňa 18.7.2011, 8.8.2011 a 30.11.2011, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd pritom mal za to, že v mene štátu v zmysle § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z. koná žalovaná tak, ako bola označená v žalobe.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., úspešnej žalovanej však náhradu trov konania nepriznal, pretože si túto náhradu neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie eventuálne, aby odvolací súd vydal rozsudok, ktorým žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi 600,- eur spolu s 8,75%-ným

úrokom z omeškania zo sumy 600,- eur od 10.08.2012 až do zaplatenia. Ako odvolacie dôvody uviedol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ predovšetkým poukázal na § 132 a 134 a 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozsudku považuje odvolateľ za zmätočné a nedôvodné a jeho výrok za nepreskúmateľný. Predovšetkým poukázal na to, že vôbec nie je zrejmé z rozhodnutia ako sa súd vysporiadal s predpokladmi zodpovednosti za škodu najmä nie s preukázaním existencie škody a už preto je rozsudok zmätočný a nepreskúmateľný. Pokiaľ prvostupňový súd aj uviedol, že v dotknutom čase miestne príslušný živnostenský (obvodný) úrad v Považskej Bystrici mohol a má za povinnosť vyznačiť skutočnosť do živnostenského registra ..., napriek tomu nekonštatoval porušenie právnej povinnosti na strane príslušného orgánu verejnej správy, hoci tak v rozsudku odôvodniť mal, pretože toto porušenie bolo preukázané. Odvolateľ považuje za úplne irelevantné či a kedy sa sociálna poisťovňa dozvedela o skončení povolenia na pobyt, pretože kľúčovým spôsobom porušil zákon príslušný živnostenský úrad, ktorý bol povinný na základe obsahu svojho spisu o žalobcovi ex offio podľa § 57 ods. 1 písm. f) zákona č. 455/91 Zb. účinného ku dňu 14.10.2003 a podľa § 60 ods. 2 písm. f) živnostenského zákona vyznačiť zánik živnostenského oprávnenia žalobcu ku dňu 14.10.2003 v živnostenskom registri. Preto porušenie zákona živnostenským úradom spôsobilo priamy následok a to nezákonné rozhodnutie sociálnej poisťovne. Nie je podstatné, ktorý orgán a v akom rozsahu sa pričínil o nesprávnosť úradného postupu ale to, že nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodovaním orgánom štátu vznikla škoda a to v príčinnej súvislosti s týmto nesprávnym úradným postupom. Preto je nezrozumiteľná právna úvaha prvostupňového súdu, ktorý uvádza, že súd mal za to, že tieto rozhodnutia boli vydané na základe porušenia právnej povinnosti žalobcu, nakoľko podľa odvolateľa nielenže sociálna poisťovňa mala už v roku 2007 vedomosť o tom, že žalobcovi by vypršala platnosť povolenia na pobyt v roku 2003, ale navyše a najmä štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za nesprávny úradný postup živnostenského úradu s poukazom na údajné porušenie zákona žalobcu, pretože podľa § 3 ods. 2 zákona sa zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom resp. nezákonným rozhodovaním nemožno zbaviť. Sociálna poisťovňa cielene ignorovala výsledky vlastného šetrenia v roku 2007, keď obsah potvrdenia 2007 nevzala do úvahy pri svojom rozhodovaní v roku 2009 a 2010. Zároveň nie je odvolateľovi zrejmé prečo po neúspešnom doručovaní rozhodnutia č. 9040729904 zo dňa 30.09.2004 a č. 700-0910068904-GC04/04 navrhovateľa nepostupovala sociálna poisťovňa už v roku 2004 a nezisťovala v správnom konaní reálny stav. Prvostupňový súd chybne v odôvodnení rozsudku uvádza, že žalobca napáda nezákonnosť v rozhodnutí sociálnej poisťovne, pretože žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody a to z dôvodu porušenia právnych povinností štátnych orgánov resp. iných subjektov vykonávajúcich ex lege verejnú moc v oblasti zdravotného poistenia. Zároveň odvolateľ poukázal na to, že prvostupňový súd uviedol, že mal za preukázané, že na základe podnetu podaného žalobcom prostredníctvom svojho právneho zástupcu zo dňa 08.08.2011 bola preukázaná zákonnosť postupu obvodného úradu, hoci práve v oznámení zo dňa 06.10.2011 je uvedené, že porušovateľom zákona bol Obvodný úrad v Považskej Bystrici, ale jeho porušenie na základe zmeny miestnej príslušnosti oprávnený napraviť len Obvodný úrad Trnava, ktorý takúto nápravu vykonal až na základe podaného podnetu na upozornenie prokurátora, č. Pd 142/11-9, čiže až následkom činnosti právneho zástupcu žalobcu. Odvolateľ ďalej vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne posúdil otázku naplnenia predpokladov zodpovednosti za škodu. Podľa odvolateľa nesprávny úradný postup živnostenského úradu je daný, pretože živnostenský úrad, do konca sám, na základe upozornenia prokuratúry napravil svoje porušenie zákona a rovnako je daný nesprávny úradný postup sociálnej poisťovni, ktorá dokonca rovnako na základe protestov prokurátora napravila svoje porušenie zákona. Podľa názoru odvolateľa bol naplnený aj predpoklad príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom.

Z nesprávneho úradného postupu orgánov verejnej moci bol nezákonný stav, na ktorého odstránenie účinnými prostriedkami nápravy bol žalobca nútený využiť právne služby, pretože svojimi procesnými podaniami sa nápravy nedokázal domôcť, čo nepochybne vyplýva zo spisu. Navyše na základe nezákonných rozhodnutí sociálnej poisťovni v spojení s nezákonným stavom v dôsledku nečinnosti živnostenského úradu, mu hrozila škoda vo výške najmenej 1.765,73 eur spolu s trovami začatých exekučných konaní. Na odvrátenie tejto škody žalobca využil právne služby, za ktoré uhradil zmluvnú odmenu vo výške 600,- eur. Žalobca v konaní uviedol, že dohodnutá zmluvná odmena v sume 600,- eur s DPH je nižšia ako by bola tarifná odmena určená príslušného právneho predpisu a to minimálne o sumu 38,93 eur a preto konštatovanie prvostupňového súdu, že odmena nebola určená a vyfakturovaná ako tarifná odmena, ale vyfakturovaná ako zmluvná odmena, nemá oporu v zákone. Zákon v § 18 ods. 2, 3 určuje maximálnu hornú hranicu trov konania, ktoré môžu byť uhradené v rámci náhrady škody a

teda je prípustné uplatňovať aj nižšiu sumu. Ďalej odvolateľ zdôraznil, že prílohou žaloby bola faktúra zo dňa 10.02.2012, ktorá samostatne obsahuje predmet fakturácie a to konkrétne určený rozsah právnych služieb, ak k tejto faktúre bola priložená špecifikácia prác realizovaných pre klienta, v ktorej sú uvedené skutočné dátumy vypracovania a podaní, avšak nie dátumy reálneho odoslania podaní na príslušný orgán prokuratúry. Táto špecifikácia prác ani údaje v nej uvedené však nemajú rozhodný vplyv na obsah faktúry zo dňa 10.02.2012 ani na obsah príjmového pokladničného dokladu zo dňa 13.02.2012, ktoré preukazujú nárok na odmenu za poskytnuté právne služby aj skutočnú úhradu tejto odmeny navrhovateľom. Prvostupňový súd takýmto právnym posúdením porušil § 132 O.s.p. keď neprihliadol na obsah faktúry ani príjmového pokladničného dokladu a všetkých podkladov v ich vzájomnej súvislosti a zároveň opomenul aj aplikovať § 3 a 4 vyhlášky. Rozsudok teda trpí závažnými vadami vrátane chybnej aplikácie správneho právneho predpisu a nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok je nevyhnutné zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca sa podanou žalobou domáha od žalovanej zaplata sumy 600,- Eur z titulu náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci. Súd prvého stupňa návrh v celom zamietol v podstate s odôvodnením, že neboli preukázané predpoklady zodpovednosti za škodu. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť správnosť toho rozhodnutia.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca tvrdí existenciu škody spôsobenej výkonom verejnej správy v oblasti živnostenského podnikania, ktoré patrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a výkon verejnej správy v oblasti sociálneho poistenia, ktoré patrí do pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, preto žalobca podal žiadosť na základe voľby podľa § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky s prihliadnutím na fakt, že nezákonný úradný postup živnostenského úradu mal vplyv na nezákonnosť konania sociálnej poisťovne. Žalobca ako cudzí štátny občan mal v SR udelené povolenie na trvalý pobyt a aj skôr udelené povolenie na prechodný pobyt a z dôvodu skončenia platnosti povolenia na trvalý pobyt (na účel zlúčenia rodiny) a skončenia platnosti povolenia na prechodný pobyt (na účel zamestnania ku dňu 16.6.1998) bolo žalobcovi dňa 17.6.1998 udelené príslušným oddelením cudzineckej polície PZ SR povolenie na prechodný pobyt na území SR na účel podnikania do 13.10.2003. Dňa 1.7.1998 vzniklo žalobcovi živnostenské oprávnenie vykonávať podnikateľskú činnosť v troch predmetoch činnosti a žalobca sa stal fyzickou osobou - podnikateľom a bol takto registrovaný pod IČO: 35 229 420 v živnostenskom registri Okresného úradu Považská Bystrica a dňa 24.1.2000 vzniklo žalobcovi živnostenské oprávnenie k ďalším 4 predmetom činnosti, ku ktorým boli zriadené aj prevádzkarne. Obvodný úrad Považská Bystrica pozastavil na žiadosť žalobcu prevádzkovanie živnosti žalobcu od 1.1.2006 do 30.6.2006 a dňa 9.6.2006 bola realizovaná zmena sídla žalobcu v živnostenskom registri na základe čoho spis bol postúpený Obvodnému úradu Trnava a na základe oznámenia o ukončení podnikania žalobcu zo dňa 10.12.2008 vyznačil Obvodný úrad Trnava zánik živnostenského oprávnenia žalobcu ku dňu 19.12.2008. Dňom 13.10.2003 uplynula žalobcovi platnosť udeleného povolenia na prechodný pobyt na území SR na účel podnikania a nové povolenie na prechodný pobyt mu bolo vydané až 5.5.2005 s platnosťou do 5.5.2008 a dňa 6.5.2008 mu bolo udelené ďalšie povolenie na trvalý pobyt na neobmedzený čas. Žaloba nemal v čase od 14.10.2003 do 4.5.2005 udelené žiadne povolenie na pobyt a ako držiteľ živnostenského oprávnenia bol v čase od 1.7.1998 prihlásený do verejnoprávnej inštitúcie- sociálnej poisťovne v zmysle § 120 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení ako samostatne zárobkovo činná osoba, preto mu vznikla podľa príslušných právnych predpisov povinnosť platiť povinné nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, pričom táto povinnosť žalobcovi podľa rozhodnutia príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne č. 700-7555/2008-15 mala zaniknúť ku dňu 30.6.2004. Sociálna poisťovňa predpísala žalobcovi 1/ rozhodnutím č. 700-0930189810-GC04/10, zo dňa 28.4.2010 platby poistného za poistenie

v nezamestnanosti za príslušné zákonné obdobie vrátane mesiacov november a december 2003 vo výške 120,19 eur, z ktorej sumy žalobca uhradil dňa 11.6.2010 sumu 50 eur a zostalo k úhrade 70,19 eur, 2/ rozhodnutím č. 700-0910068904-GC04/04, zo dňa 17.11.2004 platby poisťného za zákonné obdobie od mesiaca január 2004 až do mesiaca jún 2004 v súhrnnej výške 652,45 eur, 3/ rozhodnutím č. 700-0911533309-GC04/09, zo dňa 18.11.2009 penále za neuhradené platby nemocenského a dôchodkového poistenia vo výške 649,73 eur a 4/ rozhodnutím č. 9040729904, zo dňa 30.9.2004, platby za nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie vo výške 343,36 eur. Žalobca mal za to, že skončením účinnosti povolenia na prechodný pobyt vydaného 17.6.1998 mu zaniklo zo zákona živnostenské oprávnenie ku dňu 13.10.2003 a odo dňa 14.10.2003 už nebol podnikateľom a teda ani samostatne zárobkovo činnou osobou podľa právnej úpravy v oblasti sociálneho poistenia, preto nebol povinný platiť platby sociálneho poistenia za obdobie od 14.10.2003 a ako cudzí štátny občan podal v medziach svojich znalostí niekoľko opravných prostriedkov proti Rozhodnutiam a to odvolanie z 4.1.2010 a návrh na povolenie obnovy konania, zo dňa 15.2.2010, všetky opravné prostriedky však boli zo strany sociálnej poisťovne zamietnuté a predchádzajúce rozhodnutia za sporné obdobie boli potvrdené. Žalobca ďalej adresoval Obvodnému úradu v Trnave, odboru živnostenského podnikania list zo dňa 15.3.2011, v ktorom žiadal spätnú zmenu platnosti živnostenského listu, nakoľko nemal povolenie na pobyt v SR v spornom období až do 6.5.2005 na čo mu živnostenský úrad odpovedal v liste zo dňa 31.3.2011, že živnostenský úrad sa o skončení prechodného pobytu na území SR nedozvedel zo strany podnikateľa, ktorý mal povinnosť oznámiť mu túto skutočnosť, rozhodnú pre ďalšie konanie živnostenského úradu, čím žalobca opomenul povinnosť vyplývajúcu mu zo živnostenského zákona a živnostenský úrad ku dňu uplynutia lehoty povoleného prechodného pobytu na území SR žalobcu nemôže vykonať spätnú zmenu platnosti živnostenského listu.

Žalobca podal preto prostredníctvom svojho právneho zástupcu 2 podnety na podanie upozornenia a protestu prokurátora zo dňa 18.7.2011 resp. zo dňa 30.11.2011 voči rozhodnutiu sociálnej poisťovne, vo veci sociálneho poistenia žalobcu a to na Okresnú prokuratúru v Považskej Bystrici a podnet na podanie upozornenia a protestu prokurátora zo dňa 8.8.2011 voči nesprávnemu úradnému postupu Obvodného úradu v Trnave, resp. Obvodnému úradu v Považskej Bystrici, vo veci zániku živnostenského oprávnenia žalobcu, na Okresnú prokuratúru v Trnave. Na základe podnetu voči živnostenskému úradu postupovala Okresná prokuratúra v Trnave v konaní č. Pd 142/2011 tak, že si po prijatí najprv vyžiadala stanovisko Ministerstva vnútra SR k právnomu posúdeniu zániku živnostenského oprávnenia žalobcu a na základe jeho stanoviska zo dňa 6.10.2011 podala upozornenie prokurátora na nečinnosť živnostenského úradu podľa zákona č. 153/2001 Z.z. smerujúceho k odstráneniu nečinnosti živnostenského úradu v otázke vyznačenia zániku živnostenského oprávnenia žalobcu, ktorému živnostenský úrad vyhovel. Na základe podnetov voči Sociálnej poisťovni postupovala Okresná prokuratúra v Považskej Bystrici v konaniach č. Pd 111/2011, Pd 133/2011, Pd 134/2011 a Pd 155/2011 tak, že po vybavení podnetu voči Živnostenskému úradu Okresnou prokuratúrou v Trnave, na ktorého výsledok Okresná prokuratúra v Považskej Bystrici počkala, vykonala nasledovné úkony, voči rozhodnutiu 1/ bol podaný protest prokurátora zo dňa 2.11.2011, smerujúci k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, ktorému Sociálna poisťovňa vyhovela, voči rozhodnutiu 2/ bolo podané upozornenie prokurátora smerujúce k splneniu povinnosti riadneho doručenia rozhodnutia, ktorému Sociálna poisťovňa vyhovela, voči rozhodnutiu 3/ bol podaný protest prokurátora smerujúci k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, ktorému sociálna poisťovňa vyhovela, voči rozhodnutiu 4/, bolo na základe iného postupu prokurátora v konaní Pd 155/2011 rozhodnutie opätovne doručované zo strany sociálnej poisťovne žalobcovi. Žalobca vynaložil na základe dohodnutej zmluvnej odmeny za právne zastupovanie celkové náklady v súhrnnej výške 600 eur (500 eur + 20 % DPH) na právne zastupovanie pri svojom postupe voči sociálnej poisťovni a živnostenskému úradu, aby dosiahol nápravu nezákonného stavu, o čom predložil faktúru č. 2012025, zo dňa 31.1.2012 a príjmový pokladničný doklad zo dňa 13.2.2012. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal dňa 23.2.2012 žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, ku ktorej predložil vynaložené náklady zo strany žalobcu, na ktorú žiadosť odpovedalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky odpoveďou zo dňa 10.8.2012, v ktorej neuznalo nárok žalobcu z dôvodu, že údajne nemá za preukázanú príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom živnostenského úradu, resp. sociálnej poisťovne s každým jedným úkonom právnej služby, ktorý bol žalobcovi zo strany právneho zástupcu fakturovaný. Žalobca dôvodil, že náklady nebol nútený vynaložiť v prípade, ak by živnostenský úrad aj sociálna poisťovňa postupovali v súlade so zákonom, v dôsledku toho náklady možno kvalifikovať ako škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s nezákonným postupom živnostenského úradu aj sociálnej poisťovne. Na základe vzájomnej dohody si žalobca a právny zástupca odsúhlasili odmenu pre právneho zástupcu žalobcu, v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti č. 655/2004 Z.z. v súlade s § 3 a

nasl. tejto vyhlášky, ktorá odmena bola dohodnutá v súlade so zákonom, absolútne primeraná, obvyklá a v súlade s dobrými mravmi, pretože je na voľnej dohode medzi advokátom a klientom, akú odmenu si v rámci právneho zastupovania dohodnú a odmena, ktorá bola riadne vyčíslená a vyúčtovaná v súlade s vyhláškou, tvorí škodu na účely vyvodenia zodpovednosti voči orgánu verejnej moci. Zodpovednosť za škodu, ktorá žalobcovi vznikla sa podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. nemožno zbaviť, je objektívnej povahy a podľa žalobcu boli naplnené všetky predpoklady pre vyvodenie zodpovednosti za túto škodu a to a) porušenie povinnosti zo strany orgánov verejnej moci, ktoré takéto porušenie povinností vyplýva z predložených upozornení a protestov prokuratúry, b) vznik škody: t.j. zmenšenie majetku žalobcu predstavuje úhrada odmeny pre právneho zástupcu vo výške 600 eur, c) príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti zo strany orgánov verejnej moci a vznikom škody, pokiaľ by nedošlo k preukázanému porušeniu povinností zo strany vyššie uvedených orgánov verejnej moci, žalobca by nebol pristúpil k pribratiu advokáta k uvedenej veci a nevznikli by mu tak žiadne náklady v súvislosti s nevyhnutnou právnou obranou.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je osobitným prípadom zodpovednosti za škodu, a je objektívnou zodpovednosťou. Právna teória určila všeobecné kritériá, ktorých súčasné splnenie je nevyhnutným predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu: 1./ nesprávny úradný postup, 2./ škoda a 3./ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, bez ohľadu na zavinenie. Uvedené základné zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne, preto nesplnenie čo i len jednej z nich má za následok, že zodpovednosť za škodu nevzniká. Právna úprava zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je v zákone č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý súd prvého stupňa správne aplikoval na daný prípad.

Vychádzajúc z uvedeného bolo preto dôvodným zaoberať sa otázkou danosti zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V danej veci je potrebné vychádzať z definovania nesprávneho úradného postupu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., pričom podľa ust. § 9 ods. 1 za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Za nesprávny úradný postup možno považovať taký postup úradu, ktorý je nesprávny vo vzťahu k vtedy existujúcim právnym predpisom diktujúcim obligatórny spôsob konania úradu. Samotný názov nesprávny úradný postup nie je práve najvhodnejší, pretože sa nemyslí jeho nevhodnosť a neúčelnosť. O nesprávny úradný postup ide, ak konkrétny úradný postup má vadu, t.j. nie je v súlade s právnou úpravou. Pojem „nesprávny úradný postup“ je potrebné chápať ako nezákonný úradný postup štátneho orgánu. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom verejnoprávnej pôsobnosti orgánu štátnej správ. V zmysle rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo/60/2003 nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami. Naopak správnosť úradného postupu treba posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Odvolací súd podporne poukazuje aj na ďalší rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/24/2004, podľa ktorého nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako konanie (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie).

V otázke skúmania danosti príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/292/2006 (publikovaný pod č. 2 ZSP 1/2008), podľa ktorého atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) sa v právnej teórii definuje ako priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi porušením povinnosti a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť,

zodpovednosť za škodu nenastáva, zodpovednosť nemožnorobiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba preto škodu „izolovať“ od všeobecných súvislostí a skúmať len to, ktorá príčina ju vyvolala, pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku (porovnaj R 21/1992). Pre záver o existencii príčinnej súvislosti nestačí pravdepodobnosť, príčinná súvislosť musí byť vždy s istotou preukázaná (bezpečne zistená), pričom dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu, zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania. Stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 157 ods. 2 O.s.p., pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.1.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.5.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.2.1998). Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.“

Porovnajúc odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu s vyššie citovaným ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. a uvedenými kritériami odôvodňovania súdnych rozhodnutí je zrejmé, že prvostupňový súd sa danými kritériami dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nie je zrejmé ako sa súd vysporiadal s predpokladmi zodpovednosti za škodu u každého z napadnutých rozhodnutí, o ktorých žalobca tvrdí, že mu spôsobili škodu. Z odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nie sú zrejmé pre rozhodnutie súdu relevantné myšlienkové postupy a úvahy, ktoré viedli súd k záveru o nepreukázaní existencie škody. V hodnotení skutkových zistení tiež absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, avšak súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočnosti nezhodnotil.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil, keďže odôvodnením prvostupňového rozsudku sa účastníkom odňala možnosť konať pred súdom a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia veci vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, ktoré je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ust. § 132 O.s.p., a následne vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.